

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 275/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. J., P., zastúpeného advokátkou JUDr. Z. M., P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 11 ods. 1 a 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co 110/2009 z 22. marca 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2010 doručená sťažnosť P. J., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Z. M., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 ústavy, základných práv podľa čl. 11 ods. 1 a 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 110/2009 z 22. marca 2010 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva: „Sťažovateľ sa v civilnom konaní, žalobou voči žalovaným, domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie nehnuteľnosti v jeho vlastníctve zapísanej na LV č. 13522 v kat. území P., a to parcely KN-C č. 1518/33 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 785 m²...

Svoju žalobu odôvodnil tým, že v predmetnej právnej veci sa jedná o výlučné užívanie nehnuteľnosti, parc. KN-C č. 1518/33 žalovanými. Ide o komunikačný priestor bytového domu súp. č. 5318, kde okrem iného sa na týchto nehnuteľnostiach nachádzajú rôzne drobné stavby, ktoré užívajú žalovaní a ktoré boli zriadené bez súhlasu právneho predchodcu sťažovateľa...

Návrhom... doručený súdu dňa 20. 11. 2008 sťažovateľ doplnil žalobu zo dňa 14. 12. 2007... o alternatívny petit v situácií, kedy súd, z hľadiska právneho posúdenia veci bude pri svojom meritórnom rozhodovaní vychádzať zo skutočností, že nehnuteľnosť... je nutné posudzovať ako príľahlý pozemok bytového domu, na ktorý dopadá ust. § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.“

Vo veci rozhodol Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 11 C 383/2007 z 15. apríla 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol. O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd rozsudkom z 22. marca 2010, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu. Sťažnosť smeruje proti rozsudku krajského súdu z 22. marca 2010.

Zo sťažnosti vyplýva, že „Nehnutelnosť, užívanie ktorej je predmetom sporu, sa nachádza okolo bytového domu súp. č. 5318, stojaceho na parcele KN-C č. 1510 - zastavaná plocha o výmere 215 m², ktorá je vo vlastníctve sťažovateľa. Podielovými spoluvlastníkmi bytového domu sú žalovaní... Žalovaní vlastníctvo k bytom a spoluvlastníctvo k spoločným častiam a zariadeniam domu nadobudli na základe zmlúv o prevode vlastníctva k družstevnému bytu, uzavretých s Bytovým družstvom Prešov v roku 1994. Sťažovateľ nadobudol vlastníctvo k vyššie uvedeným pozemkom na základe kúpnej zmluvy zo dňa 8. 1. 2007. Bytový dom súp. č. 5318 bol postavený v 70.-tých rokoch minulého storočia, Bytovým družstvom Prešov, na základe stavebného povolenia, avšak bez súhlasu vtedajšieho vlastníka pozemku.“

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza: «Podľa § 153 ods. 2 O. s. p., súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi. Vo veciach, v ktorých z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi, je opodstatnenosť výnimky z dispozície s predmetom konania daná takými ustanoveniami hmotného práva, ktoré pre vyporiadanie niektorých nárokov určujú kogentné pravidlá, a ktoré by bez týchto výnimiek nemohli byť pri rozhodovaní súdu rešpektované.

Zákonnú formuláciu „súd môže prekročiť návrhy účastníkov“ treba chápať tak, že ak sú splnené podmienky aplikácie tohto ustanovenia, je súd vždy povinný rozhodnúť v súlade so spôsobom vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi vyplývajúcim z právneho predpisu (nemá možnosť voľby medzi spôsobom vyrovnania predpísaným zákonom a iným spôsobom vyrovnania navrhovaným účastníkom)...

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, spoločnými časťami domu a príslušenstvom domu, ktoré sú určené na spoločné užívanie a slúžia výlučne tomuto domu a pritom nie sú stavebnou súčasťou domu (ďalej len „príslušenstvo“), sa na účely tohto zákona rozumejú oplotené záhrady a stavby, najmä oplotenia, prístrešky a oplotené nádvorcia, ktoré sa nachádzajú na pozemku patriacom k domu (ďalej len „prilahlý pozemok“).

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z., spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu a príslušenstvo sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ak sa nedohodnú vlastníci inak. S prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu a nebytového priestoru v dome prechádza aj spoluvlastníctvo spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva, ako aj spoluvlastnícke alebo iné spoločné práva k pozemku, prípadne ďalšie práva a povinnosti spojené s vlastníctvom bytu a nebytového priestoru.

Stavba bytového domu stojaca na pozemku vo vlastníctve sťažovateľa - parc. KN-C č. 1510 bola postavená v rozpore s predpismi občianskeho práva, preto ide o stavbu neoprávnenú, na ktorú sa vzťahuje ust. § 135c Občianskeho zákonníka. Parcela KN-C č. 1518/33, ktorej užívanie je predmetom sporu sa nachádza okolo bytového domu, teda okolo parcely KN-C č. 1510 a slúži k zabezpečeniu prístupu do bytového domu. Neoprávnený je teda zásah žalovaných do vlastníckeho práva sťažovateľa k obom pozemkom pri realizácii výkonu práv k neoprávnenej stavbe a to až do doby vysporiadania práv k nej podľa § 135c Občianskeho zákonníka.

Na základe uvedeného je zrejmé, že príslušenstvo, nachádzajúce sa priľahlom pozemku vo vlastníctve žalobcu je zo zákona (182/1993 Z. z.) v spoluvlastníctve vlastníkov bytov - žalovaných. Pokiaľ by nebol bytový dom, nebol by ani priľahlý pozemok a príslušenstvo a nebola by ani žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaní užívajú pozemok - parcelu KN-C č. 1518/33 ako priľahlý pozemok k bytovému domu súp. č. 5318.

Aj žalovaní vo svojom vyjadrení zo dňa 11. 2. 2008 uvádzajú, že sporný pozemok je v zmysle zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov priľahlým pozemkom a túto skutočnosť odvodzujú od znenia § 23 ods. 1 veta prvá, zák. č. 182/1993 Z. z..

Prvostupňový súd a ani Krajský súd v Prešove nezobrali do úvahy účel priľahlého pozemku, ktorým je umožniť riadne užívanie bytového domu, resp. bytov a nebytových priestorov v tomto dome. Ved' ako ináč by sa žalovaní dostali do bytového domu, resp. so svojimi motorovým vozidlami do garáží, ktoré sa nachádzajú na prízemí tohto bytového domu.»

Sťažovateľ taktiež tvrdí, že „... v konaní pred prvostupňovým súdom navrhoval alternatívny spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi svojim podaním... doručený súdu... 20. 11. 2008, a to tak, že navrhoval postup podľa § 135c Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa sa však s týmto návrhom žalobcu, ako aj s návrhom zo dňa 28. 4. 2008, doručený súdu dňa 5. 5. 2008, nijako nevysporiadal. Ani krajský súd sa týmto návrhom sťažovateľa nezaoberal“, pričom sťažovateľ je toho názoru, že v zmysle «... § 153 ods. 2 O.s.p... napriek podanému návrhu... o náhradu za užívanie nehnuteľností - vydanie bezdôvodného obohatenia, boli súdy povinné v prípade preukázania, že stavba bytového domu stojaceho na parcele KN-C č. 1510, od ktorej žalovaní odvodzujú, že sporný pozemok je príslušným pozemkom, na ktorý sa vzťahuje vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Zb., je stavbou neoprávnenou, vysporiadať tento vzťah medzi účastníkmi tak, ako to vyplýva z § 135c Občianskeho zákonníka...

O zaradení pozemku do siete miestnych komunikácií rozhodoval podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, a podľa § 6 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou bol v rozhodnom období vykonávaný zákon č. 135/1961 Zb. miestny národný výbor. S ohľadom na ustanovenia § 23 uvedeného zákona bolo nevyhnutné, aby o zaradení komunikácie do siete miestnych komunikácií (pasport miestnych komunikácií) rozhodol miestny národný výbor v správnom konaní. Vydanie takéhoto rozhodnutia je nevyhnutné aj podľa súčasnej právnej úpravy. Ani žalovaní a ani Mesto Prešov existenciu takéhoto rozhodnutia nepreukázali. Podľa vyjadrenie Mesta Prešov zo dňa 27. 4. 2007 „rôzne betónové plochy na parcele 1518 nachádzajúce sa pri bytových domoch, nie sú vo vlastníctve mesta...“.

Ani Mesto Prešov a ani porušovateľ nepreukázali existenciu rozhodnutia o zaradení pozemkov sťažovateľa do siete miestnych komunikácií v správnom konaní, ktorého účastníkom mal byť aj sťažovateľ, resp. jeho právny predchodca.

Z uvedeného vyplýva, že komunikácia, resp. spevnená plocha nachádzajúca sa na parcele KN-C č. 1518/33 nie je miestnou komunikáciou, ale je nanajvyš účelovou komunikáciou, nachádzajúcou sa na príslušnom pozemku (v zmysle zákona o vlastníctve bytov) k stavbe bytovému domu súp. č. 5318, stojacej na parcele KN-C č. 1510...

Sťažovateľ nesúhlasí ani s názorom... že oporný múr nemožno považovať za samostatnú stavbu alebo súčasť bytového domu, ale ide o súčasť pozemku, vo vzťahu

k opornému múru. Podľa stavebného zákona je oporný múr stavbou, pretože je pevne spojený zo zemou a táto stavba slúži výlučne tomuto domu, ako opora bytového domu, aby sa bytový dom nezosunul - § 2 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z...

Porušovateľ sa nezaoberal odvolacími dôvodmi sťažovateľa, nezohľadnil charakter stavby bytového domu, ktorá je stavbou neoprávnenou. Porušovateľ nezohľadnil skutočnosť, že pozemok vo vlastníctve sťažovateľa užívajú žalovaní bezplatne proti vôli sťažovateľa, že tento pozemok slúži výlučne žalovaným k výkonu ich vlastníckych práv k stavbe. Nevysporiadal sa s dôvodmi, ktoré sťažovateľ uviedol a to, že pokiaľ by neoprávnená stavba bytového domu nebola, nebol by ani žalobca obmedzený vo výkone vlastníckych práv k pozemku parc. KN C 1518/33.

V tomto je úplne bezpredmetné, akú povrchovú úpravu pozemok má. Pokiaľ sa porušovateľ, a rovnako súd prvého stupňa zamerali len na povrchovú úpravu pozemku, nie jeho charakter, postupovali v rozpore so zákonom - s ust. §135c Občianskeho zákonníka, čím vyvolali stav denegatio iustitiae.

Takými rozhodnutiami súdov, prvého i druhého stupňa, je naďalej tolerovaný stav, ktorý vyvoláva neoprávnená stavba bytového domu, bez akejkoľvek právnej ochrany vlastníka pozemku...

Závery oboch súdov o základnej otázke nastolenej sťažovateľom v merite veci, o určenie, či existuje obmedzenie vlastníckeho práva, a o kompenzáciu vzniknutého obmedzenia vlastníckeho práva nebol rozhodnutiami vyriešený.

Všeobecné sudy... nepostrehli základnú funkciu ustanovenia § 135c Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je súd povinný „usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom neoprávnenej stavby“. Stavba bola postavená bez právneho dôvodu, na cudzom pozemku, Čo sudy vôbec nespochybnili a navyše aj potvrdili. Boli však povinné odstrániť nespravodlivosť a napraviť nezákonnosť zásahu do práv vlastníka pozemku, a to spôsobom, že mu bude poskytnutá určitá satisfakcia za nezákonné obmedzenie jeho vlastníckych práv vlastníkom stavby...

Nezákonnosť a porušenie princípu právnej istoty môže spočívať aj v nečinnosti, to znamená v zamietnutí žaloby v prípade, keď súd neuviedol žiadne právne prekážky vyporiadania neoprávnenej stavby podľa § 135c Občianskeho zákonníka.

Sťažovateľ má v zmysle ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje. Spôsob realizácie tejto ochrany je vyjadrený v § 135c Občianskeho zákonníka. Sťažovateľ má tak v zmysle Slovenského právneho poriadku právo na riadny proces, v ktorom súd poskytne sťažovateľovi ochranu a rozhodne o usporiadaní pomerov medzi vlastníkom pozemkov (sťažovateľom) a vlastníkmi neoprávnených stavieb na nich postavených. Súd však zamietnutím žaloby svojvoľne odoprel sťažovateľovi základné procesné záruky vyplývajúce z Dohovoru a premietnuté v normách Slovenského právneho poriadku...

Sťažovateľ je stavbou bytového domu vo vlastníctve žalovaných, a „príslušenstvom bytového domu“ stojacimi na pozemkoch v jeho vlastníctve, obmedzený proti svojej vôli, pričom v zmysle článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 11 ods. 4 Listiny, vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu...

Všeobecný súd je pri hodnotení dôkazov viazaný tiež skutkovým stavom veci, a teda nie je prípustný eklektický a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom. Zásada voľného hodnotenia dôkazov je totiž limitovaná tiež požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi.

Poukazujeme na skutočnosť, že porušovateľ sa nevysporiadal zákonným spôsobom s odvolacími dôvodmi sťažovateľa. Pri svojej rozhodovacej činnosti nepreskúmal rozhodujúce otázky, uspokojil sa s tým, že iba prevzal závery súdu prvého stupňa. Uviedol, že nemožno súhlasiť s tým, že stavba komunikácie, chodníka a oporného múru tvoria príslušenstvo obytného domu pretože charakter týchto nehnuteľností - stavieb bol súdom prvého stupňa riadne zistený. A to tak, že prvostupňový súd si rozhodnutím nepodložené zaradil stavbu komunikácie a chodníka do siete miestnych komunikácií. Porušovateľ vôbec nezahodnotil a neodôvodnil namietané dôvody odvolania sťažovateľa resp. ich irelevantnosť.

Takzvané opomenuté dôkazy, t. j. dôkazy, o ktorých v konaní nebolo súdom rozhodnuté, prípadne dôkazy, ktorými sa súd pri postupe podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov nezaoberal, preto skoro vždy založia nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia, ale súčasne aj jeho protiústavnosť.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné práva P. J., podľa čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ods. 1 a 4, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. ICo 110/2009 zo dňa 22. 3. 2010 porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 22. 3. 2010, sp. zn. ICo 110/2009, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť P. J., trovy konania v sume 254,88 €, za 2 úkony právnej pomoci: prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na ústavný súd, teda 2x (120,23 € + 7,21 €) na účet advokáta: JUDr. Z. M... do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Sťažovateľ si uplatňuje nárok na náhradu trov konania a právneho zastúpenia voči porušovateľovi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi platenie a náhradu trov konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 ústavy,

základných práv podľa čl. 11 ods. 1 a 4 a čl. 36 ods. 1 listiny, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu.

Podľa sťažovateľa krajský súd napadnutým rozsudkom porušil ním označené základné a iné práva tým, že

- sa nezaoberal jeho odvolacími dôvodmi,
- nezohľadnil skutočnosť, že stavba bytového domu je neoprávnená,
- sa nezaoberal alternatívnym petitom doručeným mu 20. novembra 2008 a
- nevysporiadal vzťah medzi sťažovateľom a žalovanými v zmysle § 135c Občianskeho zákonníka.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa zaoberal jej opodstatnenosťou v naznačenom smere, predovšetkým skúmajúc možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základnými právami upravenými v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, porušenie ktorých sťažovateľ v sťažnosti namietal. V nadväznosti na to posudzoval opodstatnenosť námietok sťažovateľa, pokiaľ ide o ťažiskové časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vedúceho k požiadavke vyslovenia porušenia jeho označených práv.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Vo vzťahu k všeobecným súdom ústavný súd nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (m. m.

I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999).

Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne, resp. svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). Z týchto hľadísk potom ústavný súd posudzoval rozsudok krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku z 22. marca 2010 po uvedení dôvodov napadnutého rozsudku okresného súdu, obsahu odvolania sťažovateľa a vyjadrenia žalovaných k nemu na vlastné odôvodnenie rozsudku uviedol: *„Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.*

V priebehu odvolacieho konania bolo zistené, že žalobca si nepreberá zásielky, ktoré mu boli zasielané odvolacím súdom, a preto vychádzajúc z ustanovenia § 48 ods. 4 odvolací súd rozhodol o doručovaní písomnosti vrátane predvolania na odvolacie pojednávanie vo forme ukladania v súdnom spise. Takýmto spôsobom bolo potom vykonané odvolacie pojednávanie 22. 3. 2010, a to na základe doručenia predvolania na toto odvolacie pojednávanie žalobcovi uložením v súdnom spise...

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. v platnom znení, pozemné komunikácie sa rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na: a) diaľnice, b) cesty, c) miestne komunikácie a d) účelové komunikácie.

Podľa § 3d ods. 3 citovaného zákona, miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. v platnom znení, premávku na pozemných komunikáciách upravujú osobitné predpisy; v ich medziach smie každý užívať diaľnice, cesty a miestne komunikácie obvyklým spôsobom na účely, na ktoré sú určené (všeobecné užívanie). Užívateľ sa musí prispôbiť stavebnému stavu a dopravno-technickému stavu dotknutej komunikácie; nesmie ju poškodzovať alebo znečisťovať.

Podľa § 8 ods. 3 vyhl. č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách, súčasťami miestnych komunikácií sú aj príľahlé chodníky, verejné parkoviská a obratiská, zariadenia na zabezpečenie a zaistenie priechodov pre chodcov, podchody a priechodové lávky.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že žalovaní nie sú vlastníkami stavieb nachádzajúcich sa na predmetných nehnuteľnostiach vlastnícky patriacich žalobcovi. Vzhode so súdom prvého stupňa aj odvolací súd konštatuje, že cesta je miestnou komunikáciou a vlastníkom tejto stavby na pozemku vlastnícky patriacom žalobcovi je Mesto Prešov a tento vlastnícky režim sa vzťahuje aj na príľahlý chodník k danej miestnej komunikácii.

Taktiež správne konštatuje súd prvého stupňa, že oporný múr nemožno považovať za samostatnú stavbu alebo súčasť bytového domu, ale ide o súčasť pozemku, ako to vyplýva z ustálenej súdnej praxe, ktorá ploty, prípadne oporné múry považuje za súčasť pozemku a sú zriadené za tým účelom, aby nedošlo k znehodnoteniu veci. V danom prípade tento oporný múr slúži na zabránenie zosuvu a posunu pôdy. Správne konštatuje súd prvého stupňa, že užívanie chodníkov a ciest je okolnosťou, ktorú umožňuje platná legislatíva a toto užívanie má slúžiť verejnosti, pričom užívanie má byť bezplatné. Je pochopiteľné, že tieto

komunikačné stavby využívajú aj žalovaní, avšak nevyužívajú ich len oni, ale aj ďalšia širšia verejnosť.

Správne konštatuje súd prvého stupňa, že z dokazovania vykonaného vo veci nepochybne vyplýva, že pokiaľ ide o trávnatú plochu, ktorá tvorí časť parcely KN 1518/33, túto vlastne žalovaní neužívajú, iba sa starajú o jej udržiavanie za účelom zabezpečenia normálneho vzhľadu okolia pri obytnom dome, v ktorom bývajú.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky žalobcu, je potrebné konštatovať, že charakter predmetných komunikácií bol nepochybne v tomto konaní zistený a možno súhlasiť s názorom vysloveným v odvolaní žalobcu, že stavba nie je súčasťou pozemku, pretože táto okolnosť nepochybne vyplýva z ustanovenia § 120 Občianskeho zákonníka, avšak zároveň treba konštatovať v zmysle vyššie naznačeného, že žalovaní v žiadnom prípade nie sú vlastníčkmi stavieb, ktoré sa na týchto pozemkoch nachádzajú a správne preto súd prvého stupňa poukazuje na to, že žalovaní nie sú pasívne legitimovaní v tomto konaní. Pokiaľ ide o tvrdenie neoprávnenej stavby bytového domu, táto otázka nemá bezprostredný súvis s predmetom tohto konania, pretože predmetom konania je užívanie a eventuálne bezdôvodné obohatenie za chodník, cestu a oporný múr, teda za iné stavby než je stavba samotného obytného domu. Nemožno súhlasiť s názorom, že by tieto stavby, tvorili príslušenstvo obytného domu, v ktorom žalovaní v súčasnosti bývajú, pretože charakter týchto nehnuteľností - stavieb bol súdom prvého stupňa riadne zistený.

Za týchto okolností nemožno konštatovať porušenie článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Užívanie predmetných nehnuteľností žalovanými a širšou verejnosťou rozhodne nieje porušením vlastníckeho práva žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam, pretože žalovaní nie sú vlastníčkmi stavieb, ktoré sa na tejto parcele č. 1518/33 nachádzajú a tieto stavby tam ani nezriadili.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa pokiaľ žalobu zamietol. V ostatnom poukazuje odvolací súd na správne, presvedčivé a výstižné dôvody súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p.“

Vychádzajúc z už uvedených mantinelov posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov ústavný súd uvádza:

V citovanej časti odôvodnenia rozsudku krajský súd zrozumiteľným a dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozsudok okresného súdu, ktorý žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol, potvrdil. Podľa ústavného súdu postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade neporušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu ani analogické právo na spravodlivé súdne konanie. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu nevykazuje všeobecný charakter, naopak krajský súd síce stručným, ale primeraným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagoval na podstatné odvolacie námietky sťažovateľa. Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa, že krajský súd nezohľadnil skutočnosť, že stavba bytového domu je neoprávnená, ústavný súd uvádza, že na túto námietku krajský súd reagoval, keď uviedol, že tvrdenie neoprávnenej stavby nemá bezprostredný súvis s predmetom konania, pretože predmetom konania je užívanie a bezdôvodné obohatenie za chodník, cestu a oporný múr, teda iné stavby ako je stavba samotného obytného domu.

Sťažovateľ svojou žalobou požadoval vydanie bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie parc. č. 1518/33, ktorá je v jeho vlastníctve, pričom k neoprávnenému užívaniu malo dôjsť stavbami, ktoré sú na tejto parcele postavené a podľa názoru sťažovateľa sú vo vlastníctve žalovaných. Taktiež alternatívnym petitom sa sťažovateľ domáhal vydania náhrady za vecné bremeno za stavby, ktoré sa nachádzajú na parcele KN-C č. 1518/33, pričom bytový dom na tejto parcele postavený nie je.

Krajský súd nepovažoval stavby nachádzajúce sa na parcele KN-C č. 1518/33 za príslušenstvo bytového domu, tak ako to tvrdí sťažovateľ, pričom poukazuje na to, že charakter týchto stavieb bol prvostupňovým súdom riadne zistený. Časť sporných stavieb považuje krajský súd za miestne komunikácie, čo odôvodňuje už citovanými ustanoveniami zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacou vyhláškou Federálneho ministerstva dopravy č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon). Vo vzťahu k opornému múru súhlasí s tvrdením prvostupňového súdu o tom, že oporný múr slúži na to, aby nedošlo k znehodnoteniu pozemku.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd primeraným a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, prečo sporné stavby nepovažuje za príslušenstvo bytového domu.

Podľa § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak niekto zriadi stavbu na cudzom pozemku, hoci na to nemá právo, môže súd na návrh vlastníka pozemku rozhodnúť, že stavbu treba odstrániť na náklady toho, kto stavbu zriadil (ďalej len „vlastník stavby“).

Podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka súd môže usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak, najmä tiež zriadiť za náhradu vecné bremeno, ktoré je nevyhnutné na výkon vlastníckeho práva k stavbe.

Z citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva, že rozhodnutie súdu podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka by prichádzalo do úvahy, ak by sťažovateľ požadoval náhradu za vecné bremeno za stavbu bytového domu, avšak tento požadoval, ako už bolo uvedené, náhradu za iné stavby ako bytový dom.

Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd nepovažoval sporné stavby za súčasť bytového domu, neprichádzalo už do úvahy rozhodnutie o náhrade za vecné bremeno podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Krajský súd preto postupoval správne, keď náhradu za vecné bremeno sťažovateľovi nepriznal.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich

účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto konštatuje, že ním nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu ani jeho práva na spravodlivé súdne konanie.

Je pravda, že krajský súd sa nevysporiadal s tvrdením sťažovateľa o tom, že sporné stavby nemôžu byť miestnymi komunikáciami, keďže ich zaradeniu do siete miestnych komunikácií by muselo predchádzať správne konanie. Takýto nedostatok v rozhodnutí možno krajskému súdu vyčítať. Je však potrebné uviesť, že úlohou ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť fyzické osoby a právnické osoby pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ich pred takými zásahmi do ich práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01, IV. ÚS 111/09).

Vzhľadom na to, že sťažovateľ v sťažnosti neuvádza žiadne okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že sporné nehnuteľnosti tvoria príslušenstvo bytového domu a takáto skutočnosť nevyplýva zo žiadnych ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, uvedený nedostatok v odôvodnení rozsudku krajského súdu nemá takú intenzitu, aby bolo zasiahnuté do sťažovateľových základných a iných práv, ochrany ktorých sa v sťažnosti domáha.

Ústavný súd ďalej poznamenáva, že v súlade so svojou judikatúrou posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi porušením práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah.

Ústavný súd napokon dodáva, že sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu posudzoval len z hľadiska kritérií ústavných predpisov a nimi garantovaných základných práv a slobôd. Vzhľadom na to nebolo jeho úlohou do detailov preskúmať prípad z pozície v okolnostiach daného prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revíziu napadnutý rozsudok krajského súdu so zámerom „vylepšiť“ jeho odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam možných pochybení krajského súdu, po zistení, že tieto nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybníť konformitu záverov napadnutého rozsudku krajského súdu s ústavou.

K namietanému spôsobu hodnotenia dôkazov zo strany krajského súdu, resp. okresného súdu ústavný súd uvádza, že už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že do obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

V súvislosti s tvrdeným porušením práva sťažovateľa na riadny proces tým, že všeobecné sudy zamietli jeho žalobu, ústavný súd pripomína, že čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces, ktorému ochranu poskytuje aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

V prípade sťažovateľa však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie jeho základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu ochranu a právo na

spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa sťažovateľových subjektívnych názorov.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je preto daná len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Ústavný súd ďalej pripomína, že jeho primárnou úlohou v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy nie je podávať výklad právnych predpisov, ktoré všeobecný súd v dotknutom konaní pred ním aplikuje. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Výklad právnej normy a jeho uplatnenie všeobecným súdom musí byť v súlade s ústavou (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy) a ústavný súd iba posudzuje, či príslušný výklad právnej normy aplikovanej v konkrétnych okolnostiach prípadu je ústavne akceptovateľný alebo či nie je popretím jej účelu, podstaty a zmyslu.

Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu

nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. IV. ÚS 112/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľom označenými právami, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok.

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou

verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd konštatuje, že v danej veci nie je dôvod, aby odlišne posudzoval aplikovateľnosť čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu.

V súvislosti s namietaným porušením čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd odkazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej základné práva zaručené v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy (čo v celom rozsahu platí, pokiaľ ide o práva zaručené v čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu) zahŕňajú požiadavku minimálnych garancií procesnej povahy ustanovených priamo v označenom článku ústavy, ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), a taktiež zahŕňa požiadavku spravodlivosti súdneho konania [čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. napr. I. ÚS 23/01, III. ÚS 328/05)].

Ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné práva vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocenčných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol aj v časti namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2010